

PROTOKOLL

Saks.nr. 25/03602-11

Dato: 16. og 17.12.2025

Sted: Kommunenes Hus, Oslo

Parter: KS og

Sak: Forhandling av SFS 2201 pr 1.1.2026

Til stede:

KS:

Trond Kalhagen, Nikolai Bratz Queseth, Kjersti Myklebust og Unn Wahl Karlsen

1. SFS 2201 barnehager, skolefritidsordninger, skole og familiebarnehager endres for perioden 1.1.2026-31.12.2027 i henhold til vedlegg til denne protokollen.

2. Til protokoll

a) Kommentar til særavtalens punkt 3.2:

«Minst 4 timer» forstås slik at det også vil være grunnlag for å anvende tid utover 4 timer når det er behov for det. Dette for å sikre fleksibilitet i anvendelsen av tiden barnehagelærer og pedagogisk leder har til planlegging av det pedagogiske arbeidet og for- og etterarbeid.

Behovet for tid til planlegging av det pedagogiske arbeidet og for- og etterarbeid kan variere i løpet av et år, men skal minst være 4 timer i gjennomsnitt pr. uke for den enkelte.

Organiseringen av denne tiden fastsettes etter drøftinger/i samråd med det pedagogiske personalet. Dette innebærer at styrer har et overordnet ansvar og må vektlegge den enkelte pedagogiske leders/barnehagelærers behov for tid. Betydningen av at det pedagogiske personalet sikres medinnflytelse understrekes.

Partene påpeker betydningen av og behovet for planlegging av det pedagogiske arbeidet og for- og etterarbeid for å sikre god oppfølging av det enkelte barn og av barngruppen. Det er viktig at pedagogiske ledere og barnehagelærere får bruke timene til formålet. Dersom det skulle oppstå situasjoner i barnehagen som fører til tap av tid til planlegging, for- og etterarbeid, skal denne tiden erstattes på et senere tidspunkt.

De sentrale partene er enige om at forpliktelsene som ligger i kommentarene til punkt 3.2 må følges opp.

b) Livsfasepolitikk

Partene er bekymret for høyt sykefravær, lav avgangsalder og rekruttering til barnehagene. Godt lokalt partsamarbeid er avgjørende for å bedre disse forholdene. Tiltak gjennom blant annet IA-bransjeprogram har ført til gode resultater. Denne type arbeidsmiljøtiltak må holdes i gang og revitaliseres.

Mange barnehagelærere melder at de første yrkesårene er krevende. God livsfasepolitikk de første yrkesårene kan være avgjørende for videre yrkesløp, og på den måten være et godt tiltak for rekruttering til yrket og for at flere forblir i yrket.

Partene viser til Strategi for rekruttering til lærerutdanningene og læreryrket 2024–2030, der det er en felles ambisjon om å styrke barnehagen som en attraktiv arbeidsplass. De sentrale parter legger til grunn at denne ambisjonen følges opp i lokale drøftinger.

I henhold til Hovedtariffavtalens kap. 3 pkt. 3.2.3 skal de lokale parter «drøfte og utvikle en seniorpolitikk for å motivere arbeidstakere til å stå lenger i arbeid». Partene er enige om at disse drøftingene også bør omhandle hva som kan være målrettede livsfasetiltak, tilpasset de ulike kommunale tjenesteområdene og den enkelte arbeidstaker, sånn at de får den ønskede effekten på sykefravær og avgangsalderen.

c) Laget rundt barnet/eleven i SFO og skole

Alle ansatte i SFO og skole skal sammen finne gode løsninger for at alle barn og elever får god oppfølging og opplever en god oppvekst. For å lykkes med dette, er samarbeid mellom de ulike yrkesgruppene i SFO og skole og tid til planlegging viktig. Hva som anses som «nødvendig tid» til samarbeid, planlegging og tilrettelegging vil kunne variere fra et skoleår til det neste.

De sentrale parter anbefaler at det i forkant av hvert skoleår vurderes konkret hva som er nødvendig tid til samarbeid, planlegging og tilrettelegging ut fra ansvar, oppgaver, samt behovene til enkeltbarn/enkeltelever og barngruppen/elevgruppen.

d) Veileder om arbeidstid i skolefritidsordning og skole

Partenes felles veileder ble lansert etter forhandlingene i 2023. Partene registrerer at avtalens pkt. 3.5 om lønnstrekk for arbeidstakere som følger skoleåret fremdeles er en tariffbestemmelse som det er krevende å praktisere. Det er enighet om at partene sammen jobber for å forbedre veilederen i avtaleperioden.

KS

SENTRAL FORBUNDSVIS SÆRAVTALE VEDRØRENDE

SFS 2201 – Barnehager, skolefritidsordninger, skole og familiebarnehager

mellom

KS

og

Fagforbundet

Creo

Skolenes Landsforbund

FO

Delta

Utdanningsforbundet

Skolelederforbundet

Norsk Ergoterapeutforbund

1. Hjemmelsgrunnlag mv.

Denne særavtale er inngått med hjemmel i Hovedavtalen del A § 4, jf. § 4-3 mellom KS og Fagforbundet, Creo, Skolenes Landsforbund, FO, Delta, Utdanningsforbundet, Skolelederforbundet og Norsk Ergoterapeutforbund.

HTAs bestemmelser og aktuelle sentrale særavtaler gjelder, med mindre noe annet er regulert i denne avtalen.

2. Avtalens ikraftreden og varighet

Særavtalen gjøres gjeldende fra 01.01.2026 til 31.12.2027.

Særavtalen må sies opp skriftlig minst tre måneder før utløpstid. Dersom avtalen ikke er sagt opp av noen av partene innen fristens utløp, fornyes avtalen for ett år av gangen med samme gjensidige oppsigelsesfrist.

3. Særbestemmelser – barnehager, skolefritidsordninger og skole

3.1 Generelt

Tilsatte med stillingskombinasjoner innenfor områdene barnehage, skolefritidsordning og øvrig elevrettet arbeid skal ha sine stillinger betraktet som ett arbeidsforhold, jf. HTA kap. 1 § 2.3.

3.1.1 Styrer/leder i barnehage

En barnehage skal som hovedregel ha styrer i hel stilling, jf. HTA kap. 1 § 2.3.

I barnehager med plass til 42 barn eller mer, skal det avsettes hel stilling til lederoppgaver.

I store barnehager bør det opprettes stilling som assisterende styrer.

Styrer i mindre barnehager kan også utføre andre arbeidsoppgaver enn dem som naturlig tilligger styrer (for eksempel arbeid i barnegruppe). Disse oppgavene tidsdimensjoneres etter drøftinger lokalt, likevel slik at tid til lederoppgaver skal utgjøre minimum 35 % av styrers stilling. Fellesbestemmelsenes § 6.3 gjøres gjeldende for styrer i barnehager, men for styrer som har over halve stillingen i avdeling/sammen med barna, kan det i stedet gis overtidsgodtgjøring for pålagt møtevirksomhet på linje med det øvrige personalet.

Merknad, sikringsbestemmelse:

Styrer som pr 1. januar 1996 hadde fått fastsatt høyere andel tid til lederoppgaver, bibeholder rett til slik tidsavsetning så lenge de er i styrerstillingen.

3.1.2 Daglig leder i skolefritidsordningen

I skolefritidsordninger som samlet har innskrevet 60 barn eller mer, skal det som hovedregel tilsettes daglig leder i hel stilling. I mindre skolefritidsordninger kan daglig leder også utføre andre arbeidsoppgaver utover funksjonen som daglig leder. Det foretas en forholdsmessig reduksjon av tid til ledelse, dog slik at minimum 20 % av hel stilling skal avsettes til ledelse.

Merknad, sikringsbestemmelse:

Daglig leder som pr 1. august 1999 hadde fått fastsatt høyere andel tid til lederoppgaver, bibeholder rett til slik tidsavsetning så lenge de er i stillingen som daglig leder.

3.2 Pedagogisk personale (barnehager og skolefritidsordninger)

Den ordinære arbeidstiden er 37,5 timer pr. uke. Minst 4 timer i gjennomsnitt pr. uke av den ordinære arbeidstiden skal anvendes til planlegging av pedagogisk arbeid, for- og etterarbeid for pedagogiske ledere/barnehagelærere. Organiseringen av denne tiden fastsettes i samråd med det pedagogiske personalet. Det er leders ansvar å sikre at dette arbeidet kan utføres som forutsatt, både individuelt og sammen med andre og at de fysiske arbeidsforholdene er tilfredsstillende.

3.3 Det øvrige personalet

3.3.1 Barnehager

Det øvrige personalet som gis ansvar for gjennomføring av aktiviteter, skal gis nødvendig tid til planlegging/samarbeid. Slik samarbeids-/planleggingstid skal inngå i ukeplanene. Planlegging/samarbeid skal foregå innenfor den ordinære arbeidstiden.

3.3.2 Skolefritidsordninger

Det øvrige personalet som gis ansvar for gjennomføring av aktiviteter, skal gis nødvendig tid til planlegging/samarbeid. Slik samarbeids-/planleggingstid skal inngå i ukeplanene og utgjøre gjennomsnittlig minst 5 % av arbeidstiden.

Planlegging/samarbeid skal foregå innenfor den ordinære arbeidstid.

3.3.3 Skole

Personalet i elevrettet arbeid skal gis nødvendig tid til planlegging/samarbeid.

Den ordinære arbeidstiden skal omfatte både planlegging/samarbeid og direkte arbeid med eleven(e).

3.4 Planlegging/samarbeid (barnehager, skolefritidsordninger og skole)

Det avsettes 37,5 timer pr. år til planlegging og samarbeid for personalet ved den enkelte barnehage/skolefritidsordning/skole.

3.5 Ferie (barnehager, skolefritidsordninger og skole)

I tillegg til HTA kap 1 § 7 gjelder følgende:

Førskolelærere som i dag har gunstigere ordninger, beholder disse så lenge vedkommende er i samme stilling, dog kommer Fellesbestemmelsen § 7.1 bare til anvendelse for den ferietid som følger av ferielovens bestemmelser.

Der barnehagen/skolefritidsordningen/skolen er stengt utover ferielengde i hht. lov og avtaleverk, skal de tilsatte beholde full lønn. De kan i denne tiden pålegges annet tilsvarende arbeid for kommunen.

For arbeidstakere i barnehager/skolefritidsordninger/skole som følger skoleåret kan partene lokalt avtale at lønnen i stedet reduseres med 11,0 %. Det kan også lokalt avtales annen prosentvis lønnsreduksjon der arbeidsårets lengde tilsier dette.

4. Særbestemmelser familiebarnehager

4.1 Arbeidstid

Familiebarnehageassistent som utfører arbeidet i eget hjem har en ordinær arbeidstid på 40 timer per uke. Imidlertid kan den enkelte familiebarnehageassistent bli pålagt å arbeide inntil 42,5 timer per uke.

I slike tilfeller nyttes gjennomsnittsberegning av arbeidstiden, jf. arbeidsmiljøloven §§ 10-3, 10-4 og 10-5.

En eventuell arbeidstid utover 8,5 timer per dag (42,5 timer per uke) vil komme inn under HTA kap 1 § 6 og må da kompenseres i følge disse bestemmelser.

Familiebarnehageassistent som ikke utfører arbeidet i eget hjem har arbeidstid på 37,5 timer per uke. Imidlertid kan den enkelte familiebarnehageassistent bli pålagt å arbeide inntil 40 timer per uke. I slike tilfeller nyttes gjennomsnittsberegning av arbeidstiden under henvisning til arbeidsmiljøloven §§ 10-3, 10-4 og 10-5.

4.2 Reduksjon av lønn

Reduksjon i lønn foretas når arbeidstiden er under 37,5 timer per uke. Lønnen reduseres da forholdsvis etter uketimetallet, eksempelvis 30 uketimer gir 30/40 av full lønn.

For arbeidstakere som har arbeidstiden beregnet ut fra 37,5 timer per uke beregnes deltidstilling etter Hovedtariffavtalens regler.

Ved egne barn i gruppen under skolealder betales vanlig oppholdsavgift uten reduksjon i lønn og kompensasjon.

Det kan lokalt avtales redusert lønn dersom dette er begrunnet i at:

- assistenten ikke ønsker full gruppe
- hjemmets arealer ikke godkjennes for full gruppe
- andre lokale forhold som gjør at alternativet er et redusert tilbud

4.3 Kompensasjon

I tillegg betales som kompensasjon for kost, slitasje på hus, møbler, lys, brensel, hold og vask av sengeklær mv. kr. 1.555,- pr. barn per måned. Denne sum skal ikke reguleres i tariffperioden, men endres i samsvar med konsumprisindeksen ved hver ny tariffavtaleinngåelse.

Forholdsmessig reduksjon av kompensasjon foretas dersom barnet har kortere oppholdstid per dag eller fravær utover 16 dager pga. sykdom. Det gis heller ikke kompensasjon når assistenten er syk, ei heller når assistenten har ferie.

I de tilfeller familiebarnehagen er i et av barnas hjem, skal kompensasjonsbeløpet tilfalle den som stiller hjemmet til disposisjon.

I de tilfeller kommunen leier lokaler for familiebarnehage, faller kompensasjonsbeløpet bort.

4.4 Vikarordning

Vikarordning vurderes av partene lokalt slik at en kommer fram til tilfredsstillende ordninger.

4.5 Ferie

For arbeidstakere i familiebarnehager som følger skoleåret kan partene lokalt avtale at lønnen i stedet reduseres med 11,0 %. Det kan også lokalt avtales annen prosentvis lønnsreduksjon der arbeidsårets lengde tilsier dette.

Kommentarer til avtalen fra KS

Fra nemndskjennelsen 2007:

Sikringen av tid til ledelse for styrere i barnehager gjelder bare for tid til ledelse fastsatt før 1. januar 1996 og for daglige ledere i SFO for tid til ledelse fastsatt før 1. august 1999. For tid til ledelse fastsatt etter disse datoene vil det ikke være noen sikring utover avtalens egen ordlyd.